

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

32. Quis emiserat votum certæ religionis, à qua absolute repulsus fuit, sed postea invitatus à superiore quæsit à me an teneatur ingredi? Ex p. 6. tr .7. & Misc. res. 52.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Sup. hoc cur-
sim & reci-
tauer in §.
vlr. Ref. seq
& signanter
in tom. 1. r.
3. R. 100.
per totam &
lege adhuc
meliozem
doctrinam
in Ref. alia
eius prima
not. & signa-
ter in §. 1.
p. p. finem
verf. pero si
lzo voto. &
intro. 3. tr. 2.
Ref. 68. §. 2.

§. 1. **C**ertamen hac de re mihi fuit cum homine
amicissimo, & huius literaturæ non indocto,
nam ille mordicus negatiuam sententiam sustinebat,
quam sequuntur hi omnes, D. Th. 2. 2. q. vlt. art. 4. & ibi
Caiet. dub. 1. Valent. tom. 3. disp. 6. q. 6. punct. 4. Azor.
p. 1. lib. 1. cap. 2. q. 8. Philarch. de offic. Sacr. tom. 1. p. 3.
lib. 5. c. 20. Nau. c. 12. n. 47. D. Anton. p. 3. tit. 16. c. 2. §.
5. Sanchez in opere moral. tom. 2. lib. 4. c. 16. n. 81. Bonac.
tr. de legib. disp. 4. q. 2. punct. 5. §. 6. n. 2. & alij. Rationes
quibus fulcitur hæc opinio, hæc sunt: nam qui vouet
ingressum, & perseverantiam in Religione, duo pro-
mittit: igitur non satisfacit solo ingressu, sed opus est,
vt perseveret, & profiteatur, hæc enim est differentia
inter votum ingrediendi, & profitendi in Religione.
Nam qui vouit se ingressurum religionem, solum videtur
promittere, si in probatione deprehenderit eam
sibi conuenientem, profiteri; vnde si bona fide iudicet
propter ingenium suum inconstans, vel propter illius
asperitatem, eam sibi minimè conuenientem, non tenetur
profiteri. Sed qui vouit non solum ingressum,
sed etiam professionem, videtur se ita voluisse obliga-
re, vt non possit egredi vilo modo, nisi tanta sit diffi-
cultas, vt censeatur intolerabilis, vnde votum cessaret
ratione impossibilitatis.

2. At his minimè suffragantibus contrariam sententiam
probabilem, & tutam in praxi esse iudico,
quam sustinent ex Societate Iesu, Valer. Reginald. in
praxi. tom. 2. lib. 18. c. 25. n. 38; Sotus de iust. lib. 3. q. 2.
art. 1. ad 5. Aragonius in 2. 2. q. 88. art. 3. verb. Est &
aliud debitum. Petrus de Ledesma in sum. tom. 2. tract.
10. c. 3. dub. 7. cas. 4. & Lessius lib. 2. c. 41. dub. 5. n. 48.
vt eam quis sine scrupulo amplecti possit, probabilem
vocat. Nec destituta hæc opinio videtur ratione. Nam
asserant vtrumque votum ingrediendi, & profitendi
in Religione, intelligendum esse secundum canones
annum nouitiatu concedentes, vt si intra hoc tempus
Religio minimè placeat, integrum sit egredi, & sic in
ipso voto perseverantia, hæc tacita conditio ex dis-
positione iuris incit, Deinde Concilium Tridentinum
sess. 25. c. 15. irritam facit professionem ante annum
Nouitiatu impletum, ne tollatur Nouitio potestas
excundi, si intra illud tempus deprehendit illam R-
ligionem sibi non congruere. Et in c. 16. omnes renun-
ciationes suspendit in tempus professionis; vnde apparet
mentem Concilij illam esse, vt hoc votum intel-
ligendum sit conditionaliter, nempe, si bona fide de-
prehendero Religionem mihi conuenire. Ex his apparet
hanc opinionem, ex autoritate Doctorum, & rati-
onibus, non falsam, vt vir amicissimus asserbat, sed
probabilissimam esse.

RESOL. XXXI.

An qui vouit perseverantiam in Religione, si ex iusta
causa exeat, vel ex illa, ea cessante, teneatur iterum
ingredi? Ex p. 6. tract. 7. & Misc. Ref. 53.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam tenet Sanchez in
summa, tom. 1. lib. 4. cap. 16. num. 82. Lay-
man lib. 4. tract. 5. cap. 6. num. 13. & alij: quia non solum
voui ingressum, sed perseverantiam; à cuius
executione temporale impedimentum te liberare non
potest, nisi dum ipsum durat: ergo eo cessante adstringi
debes.

2. Sed mihi sententia negatiua placet, quam tuetur
Suarez de Religione, tom. 3. lib. 4. cap. 4. n. 15. Quia vouens
profiteri, non debet præsumi se voluisse obligare
ad profitendum omnibus modis, & viriis quibus possi-
bilis est professio: sed solum præsumi debet se vo-
luisse obligare ad profitendum, si receptus semel in

probatione per ipsum non steterit: quia hic motus
obligationis benignior est, & Ecclesie stylo confes-
mis: ergo assumpta probatione, si iuste egressus,
vel à Prælo expellatur, voto sufficienter satisfactum,
Deinde votum Religionis, & votum perseverandi in
religione, vota sunt de professione facienda, & licet
votum perseverandi amplius obliget, quam votum
religionis, quia obligat ad grauiores difficultates impe-
randas: at non video qua ratione obliget ad illas im-
perandas non solum in vna probatione, sed in omni-
bus possibilibus.

3. Adde quòd probabilis est illa opinio, quam ego
alibi docui, votum perseverandi strictius non obliget,
quam votum simplex religionis: ergo in casu, de quo
loquimur, vouens remanet liber ab obligatione voti in
modo impedimentum, ob quod quis deseret religio-
nem, vel expellitur, non annullat ingressum: quia eo
casu reputandum est, ac si nunquam fuisset ingressus.

RESOL. XXXII.

Quis emerit votum certa Religionis, à qua absque
repulsus fuit, sed postea innitatur à Superiore, quæsit
à me, an teneatur ingredi? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2.
Ref. 52.

§. 1. **A**ffirmatiuè videtur respondendum: & ita do-
cet Sanchez in summa, tom. 1. lib. 4. cap. 16.
num. 71. & Layman lib. 4. tract. 5. cap. 6. num. 4. alio-
rentes ita vouentem obligatum esse ingredi religio-
nem, quoties religio voluerit illum admittere, licet
prius repulerit. Quia votum religionis non emittitur
in fauorem religionis, vt ipsa religio cedere possit iuri
suis, sed emittitur in Dei honorem, & vouentis utilita-
tem. Sed quia hic honor, & hæc utilitas obtineri non
potest conuenienter absque Religionis consensu, ea
de causa religionis consensus expostulatur. Ergo quan-
do cumque hic consensus apponatur, votum obligat,
eo tamen cessante suspenditur eius obligatio.

2. Verùm ego negatiuè sententiæ adhaereo, quam
tuetur Aragon. in 2. 2. q. 88. art. 3. circa solutionem ad
2. Azorius part. 1. lib. 11. c. 22. qu. 5. Suarez de Religione,
tom. 3. lib. 4. c. 2. n. 7. & 10. cum Lessio lib. 2. c. 41. dub. 5.
n. 44. quando repulsa fuit absoluta; quia ex vivo iu-
lùm videris obligatus eam facere diligentiam pro illius
executione, quæ in re magni momenti præstari solet:
at ponimus te eam diligentiam præstitisse; non igitur
amplius teneris. Neque enim ad repetendam diligentiam,
& multiplicandam petitionem videtur obligatus:
alias repetere deberes sine termino. Adde te vouere re-
ligionem sub conditione, si facta petitione admittaris:
ergo si non admittaris, votum non suspenditur, sed
omnino extinguitur.

3. Dices verum id esse, si nunquam admittaris: sed
si aliquando, etsi casus contigerit. Sed contra: quia cum
votum religionis emittis, intendis illud etiam brevi
tempore, v. g. hoc anno; non tamen intendis eius
obligationem toto vitæ curriculo prorogare: ergo re-
ligionis admissio, quæ fuit conditio, sub qua religio-
nem suscepisti, eo anno possibilis esse debet: ergo alia
admissio casu contingens nec fuit conditio spectata à
voto, nec alicuius est effectus.

4. Verùm his non obstantibus in isto casu de quo
interrogatus fui, postquam mecum loquuti sunt Superiores
illius religionis, obligauit consilientem ad ingre-
diendum religionem: quia fuerat repulsus à reli-
gione ob falsam informationem: qua cognita cum
Superiores illum admittere velint, ingredi tenetur: &
ita docet Lessius ubi supra, & alij.

RESOL.